

RUTA DELS MOLINS / L'ITINERARI

La **Ruta dels Molins** és un recorregut que uneix els tres molins paperers més emblemàtics de Banyeres de Mariola dels nou que van estar actius al **riu Vinalopó** entre els segles XVIII i XX. En aquestes peculiars construccions fabrils, grandioses per a la seua època, van treballar la major part dels veïns de Banyeres de Mariola durant unes quantes centúries.

L'itinerari per aquestes instal·lacions, edificades al llarg del riu Vinalopó, permet gaudir d'un interessant passeig. Pot contemplar-se la rica flora i fauna d'un paisatge que quasi no ha sofert alteracions. Partint del primer molí paperer establert a Banyeres, el **molí l'Ombria**, caminarem fins el **Partidor**, una instal·lació per a la distribució de l'aigua, força motriu que accionava tots els artefactes de segles passats. Aigües cap a baix, contemplarem els edificis deteriorats pel pas del temps del **molí Sol**, on es va elaborar un paper de fumar que va ser famós a Espanya i Amèrica.

Acabarem el recorregut en el **molí Pont**, futura seu del Museu Valencià del Paper.

L'entorn natural ha determinat les característiques dels molins. Per això es pot trobar en la ruta informació sobre plantes com, per exemple, el saüc, que era utilitzat per a la confecció de tintos.

- Itinerari
- Itinerari per la sèquia
- Punt d'informació
- Temps del recorregut a peu
- Informació de fauna
- Informació de flora
- Jocs infantils
- Zona d'acampada
- Aparcament

BANYERES DE MARIOLA

Banyeres de Mariola, està situat al nord de la província d'Alacant, en la comarca de l'Alcoià. El casc urbà de la població es situa en un contrafort de la Serra Mariola a 818 m (metres) d'altitud, característica que el fa ser el municipi més alt de tota la província.

Ens trobem en les immediacions del Parc Natural de la Serra de Mariola, coneguda per la seva varietat de herbes aromàtiques i medicinals, així com per les seues nombroses fonts. A l'est la vil·la està rodejada pel riu Vinalopó i els seus afluents. A més, en el seu terme municipal destaquen l'Alt de la Barcel·la (1.210 m), Penya la Blasca (1.119 m), les Talaies (1.045 m) i el Capollet de l'Àguila (959 m).

Aquest municipi compta amb una gran tradició industrial. En els distintes museus es pot apreciar la gran repercussió que les diverses indústries (espartenyera, paperera i textil) han tingut per al creixement de la població.

MONUMENTS / RECORREGUT MONUMENTAL

Aquesta població està marcada per diverses monuments que fan especial el passeig pels seus carrers.

El monument més característic de la població és el seu **Castell-Fortalesa**, que s'alça a una altura de 830 m. Exponent de la cultura islàmica, la torre és d'època almohade (s.XII-XIII) i des d'ella s'albira un esplèndid paisatge. Des de la torre major en dies clars es poden divisar les províncies de Albacete, Alacant, València i Murcia. A més, als peus de la muralla es troba el **monument a Sant Jordi** que està realitzat en bronze. El monument/ castell Presideix el mirador que domina la zona on va tindre els seus orígens el poble, en el mateix lloc en el que s'erigia una antiga ermita dedicada al Sant, patró de Banyeres de Mariola.

Seguint amb el recorregut, en la **Plaça Major** es troba l'**església de Santa Maria**, d'estil barroc, que es va començar a construir en 1734.

En la part alta de la vila es troben situades les 3 ermites existents en l'actualitat. La més antiga es l'**ermita de Santa Maria Magdalena**, d'estil gòtic rural i de la qual es desconeix la data de construcció. L'ermita del Sant Crist és d'estil neogòtic i la seua actual construcció data de principis del s. XX, és obra de l'arquitecte Timoteo Briet i està construïda sobre l'antiga ermita, sobre la qual existeixen documents de 1790 i 1795 que informen de la seua

existència. L'**ermita de Sant Jordi** és d'estil neogòtic i antigament formava part de l'edifici del **Molí Sol**, des d'on va ser traslladada i reconstruïda en els anys 80 en el "**Cementeri Vell**".

MUSEUS

En el barri de la Font Bona, podrem visitar la **Torre** del mateix nom, construïda al s. XV. L'edifici posseïx tres plantes amb teulada a doble vessant cobert amb teula àrab. Alberga el **Museu Arqueològic Municipal** i ofereix la possibilitat d'observar restes de cultures que comprenen des del Paleolític fins a l'edat Moderna.

Prop de la torre, es troba el **parc Municipal de "Villa Rosario"**, on es pot gaudir de la naturalesa. En l'edifici central del Parc es troba situat el **Museu Valencià del Paper**, únic d'aquestes característiques en la Comunitat Valenciana i on s'exposa una mostra de la indústria que tanta importància va tindre per al desenvolupament industrial de la població en els segles XIX-XX.

A més en altre edifici del parc es troba el **Museu de l'Espardenya**, el qual acull una exposició permanent que ens mostra des de les matèries primeres fins la manera de fabricació d'aquest tipus de calçat.

El **Museu Fester** està ubicat en les dependències del castell i permet fer un recorregut històric pels aspectes més rellevants de les nostres festes de moros i cristians.

GASTRONOMIA

La gastronomia de la zona està marcada pel seu context muntanyenc, donada la proximitat a la Serra Mariola. Els plats típics destaquen pel seu contingut calòric per combatre el fred, com l'**arròs amb conill**, l'**olla**, el **gaspatxo**, les **coques** (de tomata, farina, llonganisses, sardines, ...), l'**olleta**, la **pericana** i les **bajoques farcides** d'arròs.

No podem deixar de costat els dolços realitzats en els forns de la localitat, com la **coca d'ametlla**, els "**rotllets de vi**", "**rotllets d'anís**", **tonyes**, **pastissets de moniato**, **bescuits**, ...

A més, no podem oblidar la beguda per excel·lència del municipi "**l'Herbero**", beguda espiituosa a base d'anís i herbes aromàtiques.

FESTES

Les festes més importants són les de **moros i cristians** en honor a Sant Jordi, patró de Banyeres. És celebren del **22 al 25 d'abril**

i estan declarades d'Interès Turístic Nacional. Es realitzen actes tan diversos com desfilades, ofrenes, cercaviles, processons, ... que inciten al visitant a gaudir i deixar-se portar per les sensacions.

El **primer cap de setmana de setembre** es commemora l'arribada de la **Relíquia de Sant Jordi** a la població i per aquest motiu es tornen a celebrar festes igual que els dos primers dies de moros i cristians que es celebren en abril.

En juliol tenen lloc les **festes en honor a la nostra patrona Santa Maria Magdalena**. Durant tot el mes es realitzen activitats culturals, religioses i festives, com concerts, processons, correfocs, així com una fira medieval. A més, cada tres anys es celebra una representació de la **llegenda de Sant Jordi, el drac i la princesa**, en la que participen més de 200 persones, totes elles de la localitat.

A finals d'any, el cap de setmana més pròxim al 13 de desembre, es celebra la **festivitat de Santa Llúcia**, que correspon a una antiga tradició com a patrona del sector paperer. Es realitzen actes com cercaviles, processons, dianes. A més, en les mateixes dates es celebra bianualment el concurs de vestits de paper.

www.portademariola.com
 turisme@portademariola.com • banyeres@touristinfo.net
 Telf. 965 567 453
 03450 Banyeres de Mariola (Alacant)
 Parc Vila Rosarió, s/n

Tourist Info

Ajuntament de Banyeres de Mariola
 Regidoria de Turisme

mapa turístic

Banyeres de Mariola

Ajuntament de Banyeres de Mariola
 Regidoria de Turisme

MONUMENTS TURÍSTICS

- 01 Museu Torre Font Bona (C1)
- 02 Museu Valencià del Paper (D1)
- 03 Museu de l'Espardenya (D1)
- 04 Castell / Museu Fester (C3)
- 05 Font del Cavaller (D1)
- 06 Església de Santa Maria (D3)
- 07 Ermita Sant Crist (D3)
- 08 Ermita de Sant Jordi (E3)
- 09 Monument de Sant Jordi (C3)
- 10 Antiga fàbrica de l'Estació i Estació de tren (A1)
- 11 Zona d'acampada Moli l'Ombria (A5)
- 12 Ermita La Malena (D3)
- i Tourist Info (D1)

ESP AIS D'INTERÉS

- 13 CP Alfonso Iniesta (D1)
- 14 Residència 3a edat (E1)
- 15 Mercat Municipal (C2)
- 16 Fundació Ribera (D3)
- 17 Ajuntament (D3)
- 18 Centre de Salut (C3)
- 19 Teatre Principal (C3)
- 20 Casal de la Joventut (C3)
- 21 Biblioteca Municipal (D4)
- 22 CP La Malena (D3)
- 23 Casa de Cultura (D3)
- 24 Cementeri (F3)
- 25 Poliesportiu Municipal (F4)
- 27 IES Professor Manuel Broseta (A1)
- 28 Llar del Jubilat (C2)
- Correus (C2)
- Zona Industrial